

Verslag van de werkbijeenkomst van 6 november 2023

12:30 Inloop met lunch bij Happy Flow met uitzicht op de Maas en de Erasmusbrug.

Het doel was inspiratie opdoen over persoonsgerichte zorg en ervaringen uitwisselen. Zowel de oude ervaren teams als de startende teams waren aanwezig met in totaal 24 zorgverleners uit 8 teams uit 5 organisaties (Antes GGZ, Oktober Kempenland-west, Oktober Denenlaan, Kempenhaeghe Esdoornstraat/Wilgendreef, Kempenhaeghe Hofpad, Laurens thuiszorg, Maasstad Ziekenhuis Longgeneeskunde, Maasstad ziekenhuis Reumatologie).

Verder waren aanwezig de twee coaches van Vilans (Jeanny Engels en Jeroen Havers) en de overige leden van het kernteam en onderzoekers (Hogeschool Rotterdam, Fontys Hogeschool, Erasmus MC, Albeda zorgcollege en Ikone).

12:45 Opening door **Bienke Janssen, senior onderzoeker van Fontys Hogeschool**

Alle teams stellen zich voor aan de hand van een flits-powerpointpresentatie: Wie zijn wij? Waar zijn we goed in? Waarom meedoen aan de Werkplaats Zelf-

management XL? Wat willen we bereiken?

Er werden krantenkoppen vertoond van wat men wil bereiken:

Bewoners Kempenhaeghe maken hun eigen ondersteuningsplan

DENKEN IN MOGELIJKHEDEN

De beste zorg voor jouw herstel

Van zorg naar leven en de cliënt centraal stellen

Laurens gelooft in UW toekomst

Inzet Zelfmanagement Web bij reumatologie

Maasstad is het eerste ziekenhuis waar eigen regie hoog scoort

Door vergroten zelfredzaamheid blijven bewoners in Kempenland-west in regie en autonoom

13:20 **Maken van een Implementatie-Ganzenbord; wat kom je tegen op weg naar het doel?**

Alle teams gingen aan de slag met de meevallers en de hindernissen op hun eigen Ganzenbord:

- Alle neuzen dezelfde kant op met de zelfde visie → ga naar 9
- Hoge administratiedruk vanuit het management → blijf een ronde staan
- We nemen kleine stapjes → nog een keer gooien
- Collega's raken enthousiast → nog een keer gooien
- De helft van het team heeft een andere baan → ga 5 stappen terug
- De patiënt voelt zich gekend en gezien → ga twee stappen vooruit

Bij de nabespreking vraagt Hanny Groenewoud of er ook ludieke stappen zijn gezet. Twee teams vertelden dat er wel een training was (heel positief dus), maar dat de collega's er geen gebruik van maakten (twee stappen terug).

14:00 **Inleiding over zelfmanagement en persoonsgerichte zorg door AnneLoes van Staa, lector van Hogeschool Rotterdam**

De twee pijlers van persoonsgerichte zorg zijn zelfmanagementondersteuning en eigen regie/samen beslissen. Het 5A-model begint met het achterhalen van de behoeftes van patiënten/cliënten en bewoners. Niet invullen dus voor een ander.

Voor meer informatie:

- Digitale boekje 'Zo aan de slag met zelfmanagement'
- Het Zelfmanagement Web is een tool die gebruikt wordt in ziekenhuizen. Er is een gratis e-learning.
- Filmpje over het Zelfmanagement Web
- Eind oktober is bij Skilz de Richtlijn Zelfmanage-

mentondersteuning verschenen. Deze richtlijn is opgesteld om de kwaliteit van de langdurige zorg voor dit onderwerp te verbeteren. Het bevat de nieuwste wetenschappelijke inzichten, gecombineerd met ervaringen en kennis van zorgverleners, cliënten en naasten.

14:30 Yvonne Lammertink, ervaringsdeskundige bij Ikone, over 'goedbedoelde zorg'

Na de pauze vertelt Yvonne Lammertink over een rondleiding die zij ooit kreeg op een boot van De Zonnebloem. Als je een beperking hebt hoef je daar niets te doen. Alles wordt je uit handen genomen. De zorg is net zo goed als in een instelling. Daar zijn ze erg trots op bij De Zonnebloem, maar Yvonne zou zich hierdoor vooral patiënt voelen. Als tegenhanger vertelt Yvonne over haar ervaringen met een zeilkamp. Daar is iedereen verantwoordelijk voor het werk wat gedaan moet worden. Er is zo min mogelijk verschil tussen begeleiders en vakantiegangers met een beperking. Iedereen wordt ingezet en telt mee. Dat geeft een goed gevoel. Ook in de dagelijkse zorg zijn er veel voorbeelden waarin goed bedoelde zorg om allerlei redenen niet helemaal aansluit bij wat de zorgontvanger wil of waaraan deze behoefte heeft.

14:40 Geleerde lessen van drie projectleiders

Drie ervaren projectleiders vertellen hun ervaringen van afgelopen jaar en hebben ook nog wel wat tips:

- Rob van de Werken (Maasstad Ziekenhuis Longafdeling): *We hebben veel personeelwisselingen gehad. We zijn gehalveerd. We hebben toch een plan bedacht. Een stip op de horizon gezet, zo van 'daar willen we naartoe'. We gaan het Zelfmanagement Web inbedden in het daggesprek van de Physician assistant. De PA vraagt dan aan de patiënt hoe het komt dat de patiënt weer is opgenomen met longproblemen.*
- Joyce Heijnen (Kempenhaghe Esdoornstraat – Wilgendreef) heeft ook veel te maken gehad met personeelwisselingen: *Altijd blijven kijken naar wat wel mogelijk is en dit bespreken met je coach.*
- Danielle Nieuwendijk (Antes GGZ): *We wilden in het begin te snel. Het is belangrijk om kleine stappen te zetten en kleine doelen te stellen (dat zeggen we ook tegen de cliënten, maar dit geldt ook voor ons).*

14:45 Plakmuur met tips over implementeren

Coaches Jeanny Engels en Jeroen Havers laten 2 of 3 personen uit verschillende teams met elkaar in gesprek gaan en elkaar tips geven voor veelvoorkomende obstakels (zie tabel 1).

Tabel 1 Tips bij veelvoorkomende obstakels

Hoe kan ik goed opstarten met mijn team?

Het doel moet concreet gemaakt worden door verbeter-team.
Het moet duidelijk worden hoe de tools gebruikt worden.
Goede communicatie richting team.
Verbeter-team moet regelmatig samenkomen.

Het team is enthousiast maar de tool wordt niet gebruikt. Wat kan ik doen?

Misschien sprake van kennistekort. Training geven en belang van de tool aangeven.
Werken met de tool opsplitsen in kleinere delen.
Tool is geen doel; denken en praten over zelfmanagement wel.

Collega's uit mijn team voelen zich niet betrokken. Wat kan ik daaraan doen?

Kleine successen zichtbaar maken.
Inzichtelijk maken wat het oplevert, goede voorbeelden geven.
Iedereen mee laten denken. Nieuwe medewerkers gelijk meenemen.
Kies enthousiaste rolmodellen.
Feestelijke kick-off met uitleg over de tool.
In teamoverleg met de tool werken zodat iedereen betrokken raakt. Zelf het goede voorbeeld geven.
Laten samen doen met een ervaringsdeskundige of een enthousiaste collega.
Gezamenlijke visie opstellen.

15:25 Wrapping-up en afsluiting door Bienne Janssen

Ervaringen van deze middag: 'Erg fijn om juist van andere organisaties te horen hoe zij met alles omgaan', 'enthousiasmerend', 'samenwerken is heel belangrijk', 'waardevol'.

Wij wensen alle oude en nieuwe verbeterteams van Oktober, Kempenhaghe,

Maasstad ziekenhuis, Antes, Humanitas, Laurens veel succes.

Colofon

Uitgegeven door Kenniscentrum Zorginnovatie van Hogeschool Rotterdam, onder redactie van Heleen van der Stege en Hanny Groenewoud.